

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра слов'янської філології та журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії

В. П. Казарін

«26» _____ 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей 014 Середня освіта. 014.01 Українська мова і література» (освітня програма «Середня освіта. Українська мова та література», 035 Філологія. 035.01 Українська мова та література (освітня програма «Філологія. Українська мова та література»), 035 Філологія. 035.03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша мова - російська (освітня програма «Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша мова - російська») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр»

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри
слов'янської філології та журналістики
протокол № 8 від 19 січня 2021 р.

Зав. кафедри _____ О. А. Попова

Київ – 2021

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей спеціальностей 014 Середня освіта. 014.01 Українська мова і література» (освітня програма «Середня освіта. Українська мова та література», 035 Філологія. 035.01 Українська мова та література (освітня програма «Філологія. Українська мова та література»), 035.03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша мова - російська (освітня програма «Філологія. Слов'янські мови та літератури») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр». К.: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2021. 12 с.

Укладачі:

Коломієць О. В., доцент кафедри слов'янської філології та журналістики ННІ філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат філологічних наук, доцент.

Свенцицька Е. М., професор кафедри слов'янської філології та журналістики ННІ філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, доктор філологічних наук, професор.

Юлдашева Л. П., старший викладач кафедри слов'янської філології та журналістики ННІ філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат філологічних наук

Рецензенти:

Куш Н. В., доцент кафедри слов'янської філології та журналістики ННІ філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат філологічних наук, доцент.

Попова О. А., завідувач кафедри слов'янської філології та журналістики ННІ філології та журналістики Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат педагогічних наук, доцент.

Розглянуто та ухвалено на засіданні вченої ради Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, протокол №__ від «__» _____ 2021 р.

ЗМІСТ

I.	Загальні положення.....	4
II.	Організаційно-методичні рекомендації.....	5
III.	Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань	6
IV.	Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань.....	11

I. Загальні положення

Мета фахового вступного випробування – визначити ступінь володіння першоосновами та засадами мовознавства та літературознавства як філологічних наук.

Фахове вступне випробування проводиться з метою:

- перевірки відповідності знань, умінь та навичок вступників програмовим вимогам;
- виявлення та оцінки рівня навчальних досягнень вступників;
- оцінки ступеня підготовленості вступників до навчання в вищому навчальному закладі.

Підготовка до екзамену сприяє систематизації відомостей з мовознавчих та літературознавчих наук, засвоєних у середній школі, формуванню у майбутніх студентів відповідних уявлень про специфіку мови та художньої літератури як різновиду мистецтва слова, а також осягненню основ закономірностей їх існування.

Зміст тестових завдань визначається екзаменаційною комісією відповідно до змісту освіти та державних вимог до рівня підготовки вступників.

Основні вимоги до знань і вмінь вступників

Студент повинен знати:

- змістову структуру мовознавства як науки;
- основні поняття та терміни мовознавства;
- етапи становлення та розвитку мовознавства як науки;
- природу, сутність, функції і будову мови;
- кожен з рівнів мовної структури, його одиниці, категорії, системні відношення;
- генеалогічну і типологічну класифікації мов світу;
- етапи і закономірності розвитку мистецтва;
- основні концепції літературознавчої науки;
- критерії класифікації літературознавчих дисциплін;
- визначення та принципи взаємодії основних літературознавчих термінів;
- принцип поділу на роди літератури, основні ознаки кожного роду літератури, найбільш поширені ліричні, епічні та драматичні жанри, їх ознаки;
- найбільш поширені та уживані художні засоби;
- естетичні риси кожного літературного напрямку, їх суспільно-історичні та філософсько-психологічні засади, своєрідність; місце й час зародження і розвитку літературних напрямків, представників, що дотримувалися творчих принципів цих напрямів у світовій та українській літературах;
- основні наукові напрямки і школи літературознавства XIX-XX ст., новітні напрями та течії в літературознавстві.

ВМІТИ

- давати визначення поняттям, на позначення яких уживаються терміни, подані в словникові-мінімумі лінгвістичних термінів;
- характеризувати та визначати основні мовні одиниці, явища, процеси кожного з рівнів мовної структури;
- аналізувати мовний матеріал і робити висновки; визначати класифікаційні характеристики мов (за генеалогічною та типологічною класифікаціями);
- використовувати набуті знання на заняттях з інших дисциплін мовознавчого циклу.
- дібрати ілюстративний матеріал до кожного терміну;
- поцінувати художній текст як окреме естетичне ціле й з огляду на його місце в літературному процесі;
- визначити родову приналежність твору, його жанр, жанрову форму, прокоментувати засоби зображення світу й людини в ньому;
- вести спостереження над способами і прийомами типізації та індивідуалізації

характерів, майстерністю композиції та сюжету, мовою художніх творів і особливостями віршування.

II. Організаційно-методичні рекомендації

Вступне випробування проводиться у формі письмового екзамену.

Екзамен триває 2 академічні години (120 хвилин).

Виконаний абітурієнтом тест перевіряє та оцінює екзаменаційна комісія.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член предметної екзаменаційної комісії вказує причину відсторонення та час.

Оцінювання рівня підготовленості вступників з метою конкурсного відбору для навчання в ТНУ проводиться у формі тестового контролю: вступник отримує бланк із завданнями і бланк для відповідей.

Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в ТНУ імені В. І. Вернадського за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

Структура екзаменаційного білета

У екзаменаційній роботі використовуються завдання закритої форми.

Завдання **закритої** форми містять варіанти відповіді, зокрема пропонуються такі види:

- з однією правильною відповіддю;
- на встановлення відповідності;

Критерії оцінювання письмових відповідей вступників на вступному екзамені на навчання за ступенем «Бакалавр»

1. Завдання з однією правильною відповіддю

До кожного з таких завдань пропонується 5 варіантів відповіді, із яких лише одна правильна. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт правильно позначив варіант відповіді.

У випадку, якщо позначено неправильний варіант відповіді чи позначено декілька варіантів (навіть, якщо серед них є правильна відповідь), завдання вважається невиконаним.

2. Завдання на вибір декількох правильних відповідей

До кожного з таких завдань пропонується від 6 до 10 відповідей, із яких потрібно обрати правильні. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт правильно позначив усі варіанти відповіді.

У випадку, якщо позначено не всі варіанти відповідей, завдання вважається невиконаним.

3. Завдання на встановлення відповідності

Такі завдання передбачають утворення логічних пар. Вони містять чотири питання, до яких додаються п'ять варіантів відповіді.

Розподіл балів за тестові завдання

Тип завдання	Кількість балів за правильні відповідь	Кількість тестових завдань	Загальна кількість балів
Завдання з однією правильною відповіддю	2	40	80
Завдання на вибір декількох правильних відповідей	4	10	40
Завдання на встановлення відповідності	2 - за кожну логічну пару у завданні	10	80
Разом			200

Загальна максимальна кількість балів, набрана абітурієнтами при складанні Фахового іспиту може складати 200 балів

Загальна мінімальна кількість балів, набрана абітурієнтами при складанні Фахового іспиту повинна бути не меншою, ніж 100 балів.

III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань

ВСТУП ДО МОВОЗНАВСТВА

Загальні питання мовознавства.

Мовознавство як наука. Розділи мовознавства. Зв'язок мовознавства з іншими науками. Методи дослідження мови.

Природа, сутність, функції та будова мови. Суспільний і знаковий характер мови. Система мови. Функції мови. Діалектична єдність мови й мислення, мови й мовлення.

Походження й розвиток мови. Гіпотези про походження мови. Диференціація й інтеграція як основні процеси в розвитку мови. Літературна мова, її виникнення й основні ознаки.

Фонетика і графіка

Звуки мови, їх вивчення та класифікація. Фонетика як наука. Аспекти вивчення звуків. Класифікація звуків мови.

Взаємодія звуків у процесі мовлення. Позиційні та комбінаторні зміни звуків. Фонетичні й історичні чергування. Звукові закони. Фонетичне членування мовленнєвого потоку.

Фонологія. Фонологія як наука. Поняття фонем. Московська і Петербурзька фонологічні школи. Позиції фонем. Алофони. Фонологічна система мови.

Лексикологія

Слово та його значення. Лексикологія як наука, її розділи. Основні ознаки слова. Слово й морфема, слово й лексема. Лексичне значення. Типи лексичного значення.

Лексико-семантичні категорії. Полісемія. Лексико-семантичне поле. Синонімія. Омонімія. Антонімія. Гіперо-гіпонімія і лексична конверсія.

Лексико-семантична система мови. Парадигматичні та синтагматичні відношення. Активна та пасивна лексика. Діалектизми, екзотизми, жаргонізми, арготизми. Табу та евфемізми. Стилійстично нейтральна і стилійстично забарвлена лексика. Терміни і професіоналізми.

Історичні зміни словникового складу мови. Причини історичних змін у лексиці. Архаїзми та історизми. Неологізми. Різновиди неологізмів. Запозичення. Різновиди

запозичень.

Фразеологія. Різні підходи до класифікації фразеологізмів. Фразеологія як розділ мовознавства. Типи фразеологічних одиниць.

Граматика.

Предмет і розділи граматики. Граматичне значення. Типи граматичних значень слова та засоби їх вираження. Основні граматичні категорії. Поняття граматичної форми, парадигми.

Морфема і словоформа. Структура слова. Класифікація морфем. Способи вираження граматичних значень. Предмет і завдання словотвору. Словотвірна структура слова. Способи словотворення. Частини мови.

Словосполучення і речення. Типи синтаксичних зв'язків у словосполученні. Основні риси речення. Речення і судження. Синтаксичні одиниці і категорії. Актуальне членування речення.

Мовна типологія

Типологічна класифікація мов. Ізолятивні мови. Аглютинативні мови. Інкорпоровальні мови. Флективні мови.

ВСТУП ДО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

Література як вид мистецтва . Літературознавство як наука. Сутність мистецтва. Художній образ. Специфіка мистецтва слова. Модуси художності.

Літературний твір як художня цілісність. Поняття художнього цілого. Форма й зміст літературного твору. Автор як носій єдності твору. Літературні роди і жанри: зміст і історичний рух понять. Епос . Драма як літературний рід. Лірика як літературний рід. Літературні жанри. Художній світ твору: основні складові. Об'єкт зображення. Суб'єкт зображення. Композиція. Художня мова: загальне поняття. Вірші і проза. Віршована мова. Стиль.

Літературний процес. Стадіальність розвитку літератури. Літературний напрямок. Національна своєрідність літератури.

Література як вид мистецтва

Літературознавство як наука. Специфіка філологічного знання. Літературознавство й мовознавство: розмежування й точки перетину. Основні літературознавчі дисципліни: історія літератури, теорія літератури й літературна критика. Історія літератури: предмет і взаємодія з суміжними дисциплінами. Теорія літератури: предмет і взаємодія з суміжними дисциплінами. Літературознавство й естетика. Літературознавство й мистецтвознавство.

Літературознавство й культурологія.

Допоміжні літературознавчі дисципліни: бібліографія, текстологія, палеографія.

Сутність мистецтва. Проблема вивчення природи мистецтва. Походження мистецтва. Міфологічна форма свідомості як джерело мистецтва. Синкретична єдність всіх форм діяльності людини в архаїчну епоху. Єдність світу в світогляді міфу. Міф як засіб здолаття хаосу й обстоювання порядку (космосу) в світі. Конкретно-чуттєва природа міфологічного «образу». Принципи тотожності й вічного повернення як основа логіки міфу. Анімізм, тотемізм, фетишизм, антропоморфізм. Естетична природа мистецтва. Естетичне як відношення. Поняття катарсису й емоційної рефлексії. Розмежування естетичного з гедоністичним, логічним, етичним. Поняття смаку. Об'єктивні й суб'єктивні передумови естетичного: цілісність й самоактуалізація. Художнє як естетичний рід діяльності. Співвідношення матеріалу, форми й змісту. Співвідношення образотворчого й семіотичного начал художньої діяльності. Умовність, цілісність, оригінальність й узагальненість як закони мистецтва. Комунікативна природа художності й закон адресованості.

Художній образ. Основні значення поняття «образ». Цілісність образу. Образ і поняття. Вчення про мімесіс як джерело теорії образу. Розгорнуте обґрунтування поняття образу в естетиці Г. Гегеля. Творча типізація. Вимисел й документ в мистецтві. Експресивність художнього образу. Самодостатність й багатозначність художнього образу.

Художній образ як форма пізнання й відображення дійсності в мистецтві. Єдність пізнання й оцінки в процесі відтворення й перетворення дійсності в мистецтві. Художній образ як творчість життя. Умовний характер художньої реальності. Внутрішня структура художнього образу. Образ і знак. Образ і символ. Можливості структурно-семіотичного підходу до мистецтва.

Специфіка мистецтва слова. Слово як молекула літературного твору. Аналогія структури слова і твору, слово як образ, міф (за О.О. Потебнею). Відмінності слова в літературному творі від слова в інших типах мовлення: 1) самоцінність слова; 2) максимальна виразність і чітка організованість; 3) естетичний вплив на читача; 4) повне виявлення багатозначності слова. Специфіка мистецтва слова серед інших видів мистецтва: 1) зображення подій в максимальній повноті їх поступального динамічного розгортання; 2) опосередкована, асоціативна форма впливу; 3) можливість частково відтворювати зображувальну сферу інших видів мистецтва.

Специфіка словесного образу. Текст твору як носій образності, його неоднорідність. Образ-уявлення. Персонаж. Голос (первинний суб'єкт мовлення). Інакомовність слова й інакомовність образу. Тропи. Алегорія й символ.

Модуси художності. Модуси художності як історично продуктивні способи актуалізації законів мистецтва. Трансїсторичний характер модусів художності. Проблема розмежування модусів художності й літературних жанрів. Типологія художності. Стратегії оцінювання. Історично продуктивні моделі присутності «я» в «світі». Героїка як історично первинний концепт особистості й устрій художньої цілісності. Сатира. Трагізм. Комізм. Ідилічний модус художності. Елегізм. Драматизм. Іронія. Взаємодія модусів художності в рамках твору.

Літературний твір як художня цілісність

Поняття художнього цілого. Форма й зміст літературного твору. Автор як носій єдності твору. Основні ознаки органічного цілого: 1) диференціація частин, внутрішня поліфункціональність; 2) частини набувають свою специфічну якість тільки у складі даного неповторного цілого і втрачають її поза ним; 3) кожна частина несе на собі відбиток цілого; 4) тільки ціле забезпечує зв'язок частин між собою.

Діалектика форми і змісту літературного твору. Художній світ – твір – художній текст. Автор – герой – читач в літературному творі. Основні значення поняття «автор». Автор як біографічна особа. Автор-творець словесно-художнього тексту. Внутрішньо-текстове буття автора: автор в ліриці, ліро-епосі, драмі, епосі. Поняття про оповідача. Типи оповіді. Просторово-часова організація літературного твору. Сюжет, фабула, композиція.

Літературні роди і жанри: зміст і історичний рух понять. Епос. Розмежування літератури на роди в «Поетиці» Аристотеля. Поняття мимесису. Платонівська класифікація літературних родів. Своєрідність епосу і драми за Ф. Міллером, Ф. Шеллінгом. Концепція літературних родів Г. Гегеля, В. Белінського. Жанр як тип побудови і завершення твору. Історична рухливість категорії жанру.

Платонівське визначення епосу. Аристотель про епос. Тлумачення епосу Й.-В. Гете і Ф. Шиллером. М.М. Бахтін про епос.

Оповідь як провідна характеристика епічного твору. Об'єктивованість і зображувальність викладу. Нейтральність автора щодо зображуваних подій, саморозвиток дії.

Прозовий і поетичний епос. Мала, середня, велика епічні форми. Оповідання і новела.

Повість і роман. М.М. Бахтін про жанр роману. Історичні і тематичні різновиди роману. Притча та параболо.

Драма як літературний рід. Походження драми. Аристотелівське трактування драми. Концепція драми Н. Буало, Ф. Міллера, Г. Гегеля.

Єдність світу в драмі як максимально загострена проблема. Відсутність в тексті оповідача і її наслідки. Перевага конфлікту – зіткнення різноспрямованих сил. Стадії розгортання конфлікту.

Походження трагедії. Природа трагічного конфлікту. Поняття про катарсис.

Особливості комедії як драматургічного жанру. Драма як жанр.

Лірика як літературний рід. Походження лірики. Лірика як сприйняття навколишнього світу зі внутрішньої щодо дії та героя позиції. Примат переживання над зображенням. Суміщення суб'єкта і об'єкта описання в одній особі. Єдність переживання окремої людини як гарант єдності світу. Поняття про ліричного суб'єкта. Поєднання унікальності переживання ліричного суб'єкта і загальнолюдського сенсу цього переживання. Необхідність віршованої форми як максимальної концентрації виразності.

Розподіл лірики на авто психологічну та рольову, медитативну і сугестивну, описову і виражальну. Тематичні різновиди лірики. Основні ліричні жанри.

Літературні жанри. Жанр як історично складений тип літературного твору. Найзагальніші закономірності розвитку жанру. Назва твору і «жанрові очікування» читачів. Про функції поняття «жанр». Історична рухливість категорії жанру. Змінні й стабільні жанрові ознаки: проблема наступності в історії жанру. Принцип перехресної класифікації творів в «Поетиці» Аристотеля. Жанрові типології. Межі використання поняття «жанр». Характеристика епохи до рефлексивного традиціоналізму. Особливості розвитку жанру в епоху рефлексивного традиціоналізму. Перемога авторського начала і формування поза жанрового мислення.

Художній світ твору: основні складові. Об'єкт зображення. Суб'єкт зображення. Світ твору як літературознавчий термін. Правомірність розмежування світу й тексту твору. Питання про статус поняття або його аналогів в історії літературознавства. Світ твору як найбільш явний носій смислів. Об'єкт і суб'єкт зображення. Умовність і системність художнього світу. Час і простір художнього світу. Художнє ціле й частини.

Час і простір світу твору: їх умовність, дискретність, залежність від роду літератури. Абстрактний і конкретний простір і час. Традиційні символічні образи часу. Розмежування часу, що зображується, і часу зображення. «Гра» з часом в епосі. Час безподієвий, сюжетний і хронікально-побутовий, їх вплив на темп художнього часу й на сприйняття читача. Персонаж. Сюжетні зв'язки між персонажами і співвідношення їх характерів. Сюжет. Джерела сюжетів. Функції сюжету. Сюжет і композиція твору. Сюжети концентричні й хронікальні. Наратологія. Типи сюжетних конфліктів. Мотив. Деталь. Акт оповіді: образ автора, оповідач. Ліричний суб'єкт.

Композиція. Множинність аспектів композиції. Текстуальна і предметна (образна) композиції, поєднання часового й просторового принципів в загальній композиції твору. Особливості вивчення проблем композиції в сучасному літературознавстві. Просторовий принцип образної композиції в описовій поезії. Сюжет і його композиція. Пролог, епілог, вставні новели, обрамлення, монтаж і інші прийоми композиції. Російська формальна школа про сюжет і фабулу. Відкритий фінал і завершений текст. Текст і його частини, композиційна функція рамкових компонентів. «Сильні позиції» тексту. Взаємодія текстуальної й предметної композицій. «Точка зору» як інструмент аналізу композиції. Оповідь серед композиційно-мовленневих форм. Опис. Розміркування. Діалог і монолог. Точка зору.

Художня мова: загальне поняття. Вірші і проза. Художня мова як форма мистецтва слова. Вірш і проза як дві різноякісні системи ритмічно організованої художньої мови.

Прозова мова. «Авторське мовлення» і «чуже слово» в епічній прозовій оповіді. Способи взаємодії «мовленневих зон» автора і героя.

Поняття «поетичний словник» і його межі. Способи розширення поетичного словнику. Застаріла лексика (історизми й архаїзми). Варваризми. Неологізми. Прозаїзми. Ономастика й антропонімія. Діалектизми. Професіоналізми, жаргон, аргі. Ненормативна лексика.

Віршована мова. Віршована мова й її особливості. Метр і ритм. Основні системи віршескладання. Силабічна система. Силабічний вірш, процес його перетворення. Силаботонічна система віршескладання. Двоскладові й трискладові метри. Методика визначення розміру віршу. Вільний вірш. Тонічна система. Типи тонічного віршу: дольник, тактовик, акцентний вірш. Поліметрична композиція, типи поліметрії. Верлібр. Ритмічні визначники віршованої мови: клаузула, анакруза, цезура, рима, строфа. Рима: метричні, композиційні й

семантичні функції. Види римовки. Білий вірш. Поняття строфи. Поетична лексика. Порівняння, види порівнянь. Явище інакомовлення, метафора, метонімія, синекдоха, перифраз, іронія. Поетичний синтаксис.

Стиль. Різні значення слова «стиль» в історії естетики, лінгвістики, мистецтвознавства й літературознавства. Сучасне літературознавче розуміння стилю. Стиль як властивість художньої форми. Стильові доміанти зображення предметного світу, мовленнєвої й композиційної сторін художньої форми. Стиль як змістовна форма. Стиль і манера. Застосування поняття «стиль» до літературних напрямів, національних і регіональних літератур, епох.

Літературний процес

Стадіальність розвитку літератури. Найзагальніші закономірності розвитку літератури: взаємопроникнення національного і загальнолюдського, взаємодія традиції і новаторства, канонів і деканонізації. Співвідношення понять літературного процесу та прогресу. Складові літературного процесу: художньо значущі твори та епігонська література, масова та елітарна література. Літературний процес як взаємозв'язок художнього творення та сприймання, а також функціонування різнорідних явищ у своєму часі й співвідносно з попереднім і наступним культурно-історичним контекстом. Літературний процес в світлі історичної поетики. Поетика епохи синкретизму. Стадія ейдетичної (риторичної) поетики. Стадія поетики художньої модальності.

Проблема типологізації літературних явищ. Художній метод як гносеологічна й аксіологічна категорія. Співвідношення понять методу і напрямку. Напрямок як основна форма стильової єдності. Напрямок, течія, школа. Поняття про типи художньої творчості.

Літературний напрям. Основні ознаки літературного напрямку. Суміжні поняття. Бароко. Пляда. Класицизм. Естетичний ідеал класицизму як здійснення міри й норми. Поетика класицизму: ідеальна життєподібність, домінування жанрового начала, творчість на основі регламентованої норми. Література Просвітництва: інтелектуальний і сентиментальний напрямки. Корінна переоцінка всіх цінностей і ролі особистості на межі XVIII-XIX сторіч. Романтизм. Реалізм. Символізм і інші напрямки модернізму. Соціалістичний реалізм. Постмодернізм.

Національна своєрідність літератури. Перегляд принципу універсалізму художньої свідомості. Усвідомлення національної цілісності культури в літературі романтизму. Інтерес до національного фольклору. Місцевий колорит і «дух народу». «Манера розуміти речі» як форма національного. Народність і її різні тлумачення. Редукція національної своєрідності і її реабілітація. Мовна картина світу й етнічний менталітет в літературі.

Список літератури

1. Зиндер Л.Р. Введение в языкознание: Сб. задач. – М., 1987.
2. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. – К., 2000.
3. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства. – К., 2006.
4. Кодухов В. И. Введение в языкознание. 2-е изд. – М., 1987.
5. Кондрашов Н.А., Копосов Л.Ф., Рупосова Л.П. Сборник задач и упражнений по введению в языкознание. – М.: Просвещение, 1991.
6. Маслов Ю. С. Введение в языкознание. – М., 1987. 7. Реформатский А. А. Введение в языковедение. – М., 2001. – С. 15–59.
7. Безпечний І. Теорія літератури / Іван Безпечний. – К.: Смолоскип, 2009. – 388 с.
8. Белокурова С. П. Словарь литературоведческих терминов / Светлана Павловна Белокурова. – СПб.: «Паритет», 2006. – 316 с.
9. Гиршман М. М. Литературное произведение: теория и практика анализа / Михаил Моисеевич Гиршман. – М.: Высш. шк., 1991. – 160 с.
10. Есин А. Б. Принципы и приемы анализа литературного произведения: учеб. пособие / Андрей Борисович Есин. – М.: Флинта, Наука, 2008. – 247 с.

11. Жигалова М. П. Типология анализа произведений русской литературы / М. П. Жигалова. – Бр., 2004. – 299 с.: [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://mpzhygalova.by.ru/hudogestwen.html>
12. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури / Василь Петрович Іванишин. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 256 с.
13. Качуровський І. Метрика / Ігор Качуровський. – К.: Либідь, 1994. – 120 с.
14. Качуровський І. Строфіка / Ігор Качуровський. – К.: Либідь, 1994. – 272 с.
15. Качуровський І. Фоніка / І. Качуровський. – К.: Либідь, 1994. – 168 с.
16. Квятковский А. Поэтический словарь / Александр Квятковский. – М.: Сов. энциклопедия, 1966. – 375 с.
17. Літературознавча енциклопедія: в 2 т. / за ред. Ю. Коваліва. – К.: Академія, 2007.
18. Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
19. Магомедова Д. М. Филологический анализ лирического стихотворения: учеб. пособ. [для студ. филол. фак. высш. учеб. заведений] / Дина Махмудовна Магомедова. – М.: ИЦ «Академия», 2004. – 192 с.
20. Николина Н. А. Филологический анализ текста: учеб. пособ. [для студ. высш. пед. учеб. заведений] / Наталия Анатольевна Николина. – 3-е изд. – М.: ИЦ «Академия», 2008. – 272 с.
21. Словник літературознавчих термінів / [уклад. В. М. Лесин, О. С. Пулинець]. – К.: Рад. письменник, 1971.
22. Теория литературы: [учеб. пособие для студ. филол. фак. высш. учеб. заведений]: в 2 т. / под ред. Н. Д. Тмарченко. – М.: ИЦ «Академия», 2004 – Т. 1: Н. Д. Тмарченко, В. И. Тюпа, С. Н. Бройтман. Теория художественного дискурса. Теоретическая поэтика. – 2004. – 512 с.
23. Теорія літератури: підручник; [за ред. О. Галича] / Олександр Галич, Віталій Назарець, Євген Васильєв. – К.: Либідь, 2001. – 488 с.
24. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства / Анатолій Ткаченко. – К.: Правда Ярославичів, 1998. – 447 с.
25. Фролова К. П. Аналіз художнього твору: деякі методи вивчення тексту художнього твору / Клавдія Павлівна Фролова. – К.: Рад. школа, 1975. – 175 с.
26. Фролова К. П. Цікаве літературознавство / Клавдія Павлівна Фролова. – К.: Освіта, 1991. – 192 с.
27. Хализев В. Е. Теория литературы: учеб. / Валентин Евгеньевич Хализев. – М.: Высш. шк., 1999. – 398 с.

IV. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань

1. <http://mirslovarei.com>
2. <http://avantgarde.narod.ru>
3. <http://krotov.info>
4. <http://psylib.org.ua>
5. <http://www.infoliolib.info/philol>
6. <http://www.pidruchniki.wc>
7. <http://sbiblio.com>